

Скарби української журналістики

Вагомою складовою фонду Миколаївської обласної універсальної наукової бібліотеки є періодичні видання XIX - поч. XX ст. Українські часописи та газети минулих століть є важливим документальним джерелом для вивчення розвитку історії та культури нашого народу. На їхніх сторінках віддзеркалюються процеси та події політичного, економічного, наукового, культурного життя суспільства.

Основа : южно-рус. лит. учён. вестн. – Санкт-Петербург, 1861-1862.

Перший український суспільно-політичний і літературний журнал виходив щомісячно з січня 1861 р. до вересня 1862 р. Часопис охоплював своїм змістом практично всі сфери життя українців. Провідною темою видання було питання української мови, особливо її використання в освітньому процесі. На його сторінках друкувалися поезії Т. Шевченка, вірші П. Куліша, С. Руданського, В. Кулика, О. Кониського, П. Чубинського, оповідання і повісті М. Вовчка, Д. Мордовця, Г. Барвінок, нариси М. Номиса, Я. Кухаренко та ін., праці з історії, мовознавства, бібліографії, документи, спогади, літературна критика, публіцистика, рецензії, нотатки.

Наявність у фонді бібліотеки: номери за 1861 р.

Одесский листок : полит., лит. и коммер. газ. – Одесса, 1880-1917.

Періодичне видання було поширене в Україні в кінці ХІХ - поч. ХХ ст. На його сторінках публікувалися урядові документи, нотатки про міське господарство, діяльність адміністрації, кореспонденції критичного характеру, театральні рецензії.

Щоб залучити читачів, видавець В. Навроцький часто розміщував матеріали про скандали та плітки. Такий підхід давав результати – кількість читачів, а отже тираж газети збільшувалися з космічною швидкістю.

Наявність у фонді бібліотеки: номери за 1901 р.

Маяк : лит.-юморист. и художеств. журн. – Одесса, 1881-1885.

Журнал є додатком до газети «Одесский листок», присвячений переважно побутовим темам. Містить літературні та юмористичні оповідання, вірші, різноманітні малюнки, шаржі, ребуси.

Наприкінці окремих номерів представлені оголошення редакції журналу.

Наявність у фонді бібліотеки:
номери за 1882 р.

Киевская старина : ежемес. ист. журн. – Киев, 1882-1906.

Перший в Україні багатoproфільний історичний журнал. За тематичним і хронологічним діапазонами охоплення історичної проблематики не мав аналогів у тогочасній фаховій періодиці.

У часописі детально представлена економічна, політична, соціальна проблематика. Значна кількість публікацій присвячена питанням давньої історії України. Широко висвітлена історія українського козацтва, історичне минуле Слобідської, Правобережної та Лівобережної України, національно-визвольні та державотворчі питання розвитку України.

Видання зробило вагомий внесок у розширення історико-краєзнавчих, топографічних, демографічних досліджень в Україні.

Наявність у фонді бібліотеки: номери за 1882-1886, 1889-1904, 1906 pp.

Вера и разум : журн. богосл.-филос. – Харьков, 1884-1916.

У журналі публікувалися матеріали з біблійної та церковної історії, патрології, агіографії, церковної археології, багато уваги приділялося проблемам культури, науки, політики, моралі. До філософського розділу включалися аналізи різних філософських вчень.

Видання займало гідне місце серед церковної преси кін. ХІХ – поч. ХХ ст. та відіграло значну роль у громадському, політичному та культурному житті країни.

Наявність у фондi бібліотеки: номери за 1893-1894, 1902 рр.

Одесские новости : газ. полит., лит., науч., обществ. и коммер. : ежедн. изд. – Одесса, 1884-1917.

У газеті значне місце займають статті економічного напрямку, комерційна хроніка, нариси міського життя. Видання також містить оголошення, театральні та музичні новини, ілюстрації, портрети, карикатури.

Видавцями газети в різні часи були М. Тульчинський, О. Черепенников, О. Старков, О. Євман та ін.

Наявність у фонді бібліотеки: номери за 1901-1906 рр.

Вестник опытной физики и элементарной математики : науч.-попул. журн. – Киев ; Одесса, 1886-1916.

Значне місце на сторінках часопису займають статті з фізико-математичних наук вітчизняних та зарубіжних вчених. Редакція журналу приділяла велику увагу матеріалам педагогічного змісту, в яких вчителі ділилися професійним досвідом викладання фізики та математики в школах.

Також друкувалися бібліографічні покажчики, рецензії, фізичні задачі та їхнє рішення, хроніка наукових новин.

Наявність у фонді бібліотеки: номери за 1886-1897, 1899, 1901, 1903-1906, 1908-1909, 1914-1916 рр.

Физическое обозрение : науч.-попул. журн. – Киев, 1900-1917.

Основною метою часопису була популяризація знань про фізичні науки. На його сторінках друкувались наукові статті, переклади, промови видатних вчених.

Журнал містить пояснювальні ілюстрації та таблиці. Видання призначене для викладачів, студентів, учнів та всіх, хто цікавиться фізичними науками.

Наявність у фонді бібліотеки: номери за 1906, 1909, 1910, 1913 pp.

Южные записки : еженед. журн. – Одесса, 1902/1903-1905.

Суспільно-політичний і літературний журнал, що видавався редактором І. Ф. Сабонєєвим. З 1904 р. в роботі над виданням беруть участь співробітники часописів «Мира Божьего», «Образования».

Важливе місце в часописі займають питання земського, міського самоврядування. Публікувалися хроніка зарубіжного життя, літературні оповідання, вірші, оголошення та ін.

Наявність у фонді бібліотеки: номери за 1903/1904 рр.

Рідний край : часопис політ., екон., літ. і наук. – Полтава ; Київ ; Гадяч, 1905-1906.

Журнал виходив у Полтаві. У ньому друкувалися наукові статті з етнографії, історії, літературознавства, сільського господарства, промисловості, твори українських письменників.

Часопис містить матеріали про діяльність земств, товариств, організацій, детально висвітлює актуальні на той час проблеми в Україні та за кордоном, інформує про події в різних містах та селищах країни. На сторінках видання надруковано багато матеріалу про життя та події на Миколаївщині.

Наявність у фонді бібліотеки:
номери за 1905-1906 рр.

Украинский вестник : обществ.-полит. журн. / под ред. М. А. Славинского, М. С. Грушевского, Д. Н. Овсянико-Куликовского. – Санкт-Петербург, 1906.

Видання інформує про головні події в Україні того періоду. Особлива увага приділяється аграрним питанням, проблемам освіти, формуванню національної свідомості. Ряд статей присвячений історії та тогочасному стану української преси.

З тижневиком співпрацювали О. Лотоцький, С. Русова, В. Доманицький, Д. Багалій та ін.

Наявність у фонді бібліотеки: номери за 1906 р.

Физик-любитель : общедоступ. ил. журн. по физ. наукам и их прилож. в школе, технике и любител. практике / ред.-изд.: В. Рюмин, К. Чернышев. – Николаев, 1904-1917.

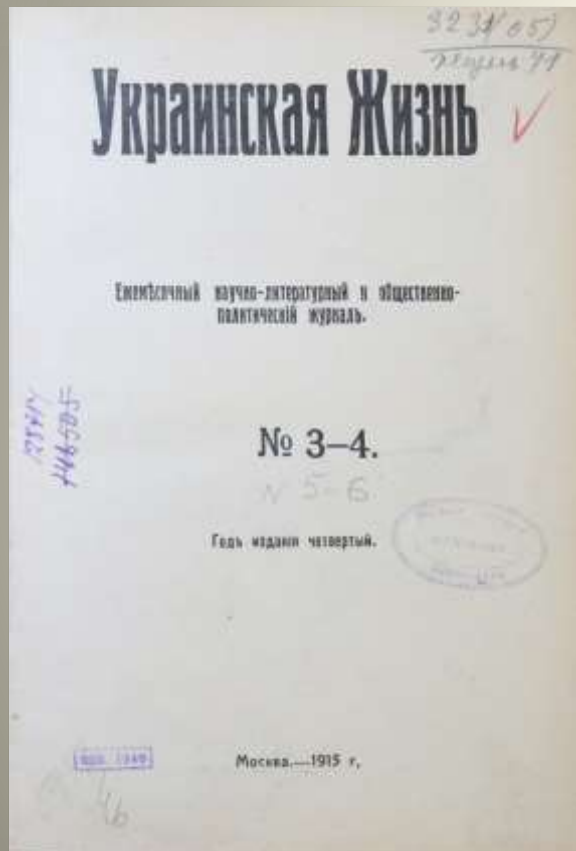
Науково-популярне видання висвітлювало різноманітні питання з фізичних наук, техніки, характеризувало науково-технічні знання, друкувало досліди для самостійного повторення, матеріал з аматорської практики, інформацію про винаходи та удосконалення, інформацію про нові технічні книги. Журнал містить багато малюнків, деякі номери виходили повторним виданням.

Часопис був популярним серед викладачів, студентів та широкого кола користувачів, і сьогодні до нього звертаються вчені, фахівці з технічних галузей науки.

Наявність у фонді бібліотеки: номери за 1904-1907, 1909-1915 рр.

Украинская жизнь : ежемесеч. науч.-лит. и обществ.-полит. журн. – Москва, 1912-1917.

Журнал друкувався видавцем Я. Шеремецінським. Головною метою видання було ознайомлення читачів з українським культурним надбаннями та піднесення національної свідомості.

Різноманітні статті висвітлюють події в Україні того періоду, українські проблеми, критичні матеріали, літературні і мистецькі огляди.

Наявність у фонді бібліотеки: номери за 1913-1915 рр.

Природа : журн. Николаев. о-ва любителей природы. – Николаев, 1910-1916.

На сторінках природничо-наукового журналу друкувалися матеріали з природознавства, організації фенологічних спостережень, програми проведення ботанічних екскурсій околицями Миколаєва. Також представлена інформація з наукової хроніки, про нові книги, запитання та відповіді з предметів природознавства.

Засновником журналу був миколаївський вчений О. А. Яната, редактором виступив викладач та громадський діяч А. П. Сапожніков.

Наявність у фонді бібліотеки: номери за 1910-1915 рр.

Електричество и жизнь : ежемес. ил. науч.-попул. журн. электротехников-практиков и любителей / ред.-изд. В. Рюмин. – Николаев, 1910-1918.

Найстаріший журнал про електрику та її використання.

Часопис служив посібником для самоосвіти широкого кола читачів, які практично займаються електротехнікою, надавав методичну допомогу аматорам-технікам, повідомляв про всі видатні відкриття та винаходи. Видання висвітлює різноманітні питання теоретичної та прикладної електрики, містить ілюстрації, наукову та технічну хроніку, рекламу.

Наявність у фонді бібліотеки: номери за 1910-1918 рр.

**З представленими періодичними виданнями
ви можете ознайомитися у Музеї книги
Миколаївської обласної універсальної наукової
бібліотеки**

